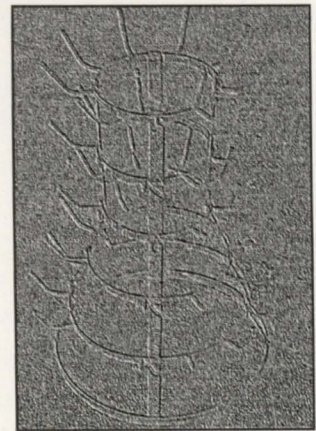

SUSZARKA MARCELA

Suszarka Marcela

**Biuro Wystaw Artystycznych
w Jeleniej Górze**

16.XII.1998 - 25.I.1999

autorzy:

Michał Bujnicki

Tomasz Bzdęga

Ewa Dawidowicz

Monika Franczuk

Małgorzata Kociumbas

Magdalena Łazar

Norbert Marcjanik

Tomasz Meisinger

Dorota Miron

Agnieszka Młotkowska

Anna Molenda

Bartłomiej Niklewicz

Ewa Pachota

Paweł Pałka

Waldemar Pranckiewicz

Natalia Suchodolska

ur. 24.12.1975 r., w Gubinie,

ur. 07.12.1972 r., w Rawiczu,

ur. 25.07.1974 r., w Ścinawie,

ur. 23.04.1974 r. w Krośnie Odrzańskim

ur. 23.07.1962 r. w Kłodzku

ur. 10.08.1976 r. w Żarach,

ur. 02.03.1974 r. w Dębnie Lubuskim,

ur. 07.05.1976 r. w Głogowie,

ur. 27.01.1976 r. w Jeleniej Górze,

ur. 24.09.1975 r. w Zielonej Górze,

ur. 15.01.1976 r. w Świebodzicach,

ur. 06.05.1972 r. w Żarach,

ur. 20.07.1969 r. w Olszynie

ur. 29.01.1971 r. w Koszalinie,

ur. 20.08.1972 r. w Goleniowie,

ur. 21.10.1973 r. w Zielonej Górze,

student IV roku

student IV roku

studentka IV roku

absolwentka (dyplom 1998)

studentka IV roku

studentka IV roku

student III roku

student IV roku

studentka IV roku

studentka V roku

studentka IV roku

absolwent (dyplom 1998)

absolwentka (dyplom 1998)

student IV roku

absolwent (dyplom 1998)

absolwentka (dyplom 1998)

kurator wystawy:

Tomasz Sikorski

współpraca:

Agnieszka Błędowska

Suszarka Marcela

(D U C H A M P A)

Całkiem zwyczajny przedmiot, metalowa suszarka do butelek zakupiona przez Marcela Duchampa w 1914 roku na paryskim bazarze, stała się jednym z najbardziej znanych *ready-mades*, przedmiotów gotowych, wybranych, sygnowanych i umieszczonych gestem artysty w przestrzeni sztuki. „Suszarka do butelek” Duchampa stała się także jednym z najważniejszych dzieł sztuki XX wieku.

Gest wyjęcia przedmiotu z kontekstu jego funkcjonalności i umieszczenie go w kontekście sztuki jest jasny: dobitnie zwraca uwagę na zjawiskową w istocie naturę form rzeczywistości, a w planie szerszym - na abstrakcyjną w istocie konstrukcję całej rzeczywistości. Przedmioty wcale się nam nie ukazują takimi jakimi są: abstrakcyjnymi strukturami i nieskończonymi zjawiskami, bo nasze umysły same je sobie „dopowiadają” przez skwapliwe umieszczanie w odpowiednim kontekście. Wszystko zależy od nastawienia umysłu: to, co widzimy jest wynikiem patrzenia, a sposób w jaki patrzymy wpływa na to, co widzimy. Podstawowe znaczenie ma więc świeżość i niezależność postrzegania i przeżywania świata.

Według zmarłego 30 lat temu Duchampa, to nie zachwyty estetyczne ale intelektualny niepokój i zawieszenie pewników jest tym, co w widzu winno wywoływać dzieło sztuki. Postawa Duchampa to dla artystów wciąż żywy przykład świeżości spojrzenia, wolności twórczej, niezależności, odkrywczości i ogromnej swobody formalnej. Istotą dzieła sztuki nie jest wszakże to, że dzięki niemu mamy coś zrozumieć, ale to, że wskutek jego działania możemy przeczuć coś, co pozostaje niejasne, niedostępne, coś, czego nie da się pochwycić żadną metodą ani nawet wskazać słowem. Dlatego tak ważna w pracy artystycznej jest swoboda twórcza, możliwość stosowania

różnych technik realizacyjnych i nowych środków.

Dick Higgins, amerykański artysta intermedialny, współtwórca ruchu Fluxus, postulował w latach 60-tych postawę „postpoznawczą”, pozwalającą na zaistnienie dzieła zgodnie z jego wewnętrzną logiką i strukturą.¹ W takim nastawieniu idea artystyczna nie jest gotowym konstruktem, ale przeczu-
ciem, stanem w którym nie ma jeszcze jasności formy, materiału, ani wizji działania całości.

Termin „intermedium” pochodzi z pisma Samuela Taylora Coleridge`a z roku 1812 i oznacza metodę urzeczywistniania dzieła za pomocą różnych środków wyrazu. Higgins napisał w roku 1965 esej o intermediach, który rozpoczął zdaniem : „Wydaje się, że większość tworzonych obecnie najlepszych dzieł łączy w sobie różne środki wyrazu”.² Bożena Kowalska zaś, w roku 1985 stwierdziła, że /.../ „nowego przesłania nie można komunikować starymi środkami przekazu. Użycie bowiem eksploatowanych już mediów do nowego przesłania prowadzi do nieporozumień między artystą a odbiorcą. Ten ostatni, spotykając się ze starym, znanym już sobie medium, automatycznie szuka w nim znaczeń, z jakimi dzięki niemu już się kiedyś spotkał. Dlatego artysta /.../ kierowany wolą przekazania swego przesłania i świadomy jego oryginalności, zmuszony jest szukać dla niego również oryginalnego, nowego medium”.³

Dzisiaj, na krańcu stulecia, oba te twierdzenia są już mocno zdezaktualizowane. Współcześni artyści, zwłaszcza młodzi, realizują swe idee nie bacząc na to czy łączą nowe środki wyrazu ani nawet na to, czy stosowane środki są w ogóle nowe: chodzi o to, by dzieło się spełniało. Wszelkie środki są możliwe i równouprawnione. „Sztuka dziś - powiada

Suszarka Marcela

(D U C H A M P A)

Alicja Kępińska - nie poszukuje już nowych mediów, chętnie sięga też po stare i wypróbowane techniki, czyniąc to bez emfazy i bynajmniej nie w chęci ponownego ich wylansowania. Sięga się po prostu po wszystko, co jest możliwe do użycia w procesie tworzenia znaczeń, a wybór zależy od tego, co pragnie się wypowiedzieć w danym dziele lub zespole działań⁴. O artystach wizualnych coraz rzadziej mówi się „malarz”, „rzeźbiarz”, „fotograf” czy „artysta video”. Liczy się jakość i siła dzieła, a nie wierność jakiejś metodzie czy dyscyplinie. Podziały sztuki według technik dawno już przestały funkcjonować, bo tak zwane „dyscypliny plastyczne” utraciły zupełnie swoją wyrazistość, a ich granice rozmyły się tak dalece, że klasyfikowanie nowych dzieł sztuki pod względem formalnym przestało mieć sens.

Nie słyszy się eksklamacji w rodzaju: „chodzę na wystawy grafiki”, czy: „zajmuję się instalacją”. Mówi się o jakimś nieokreślonym „ogóle” sztuki i wyraźnie bez ambicji precyzowania tego, z natury przecież nieprecyzyjnego bo ogromnie pojemnego i elastycznego, pojęcia. Jacques Barzun już w 1974 roku pisał, że „człowiek może czuć się tylko posiadaczem całości sztuki, a nie jakiegoś jej wydzielonego poziomu czy części; a całość tę wchłania się raczej przez osmozę niż przez pracę intelektu”⁵.

Wirus słynnej konstatacji: „Sztuką jest wszystko, co artysta nazwie sztuką”⁶ dokonał czegoś niezmiernie ważnego: unicestwił możliwość kategorycznego twierdzenia co sztuką nie jest. Rozglądajmy się więc bacznie, bo sztuka przybiera dziś bardzo różne postacie i pojawia się w bardzo różnych, często nieoczekiwanych sytuacjach. A jeśli już na dzieło jakieś natrafimy - po prostu zaufajmy mu, pozwólmy, by na nas podziałało i obserwujmy naszą z nim relację. To sztuce powstającej teraz zawdzięczamy przecież

pulsującą ciągłość obcowania z „niepochwytnym”. To sztuka współczesna jako całość, bez względu na to, co by o niej nie wypowiedano, że niezrozumiała, że niepiękna, że może wstrząsa i konfuduje - skutecznie pielęgnuje przecież bezpośrednio przeżywania, świeżość spojrzenia i czystość percepcji, odnawia synapsy i unieważnia wyjeżdżone codziennością koleiny nawyków myślowych, pobudza wyobraźnię i odsyła do krainy wolności wewnętrznej, w której każdy tworzy swoją własną wizję świata.

A świat i cały wszechświat, jak podpowiada dziś nauka, stanie się bardziej zrozumiały jeśli poszerzy się ludzka wyobraźnia.

1. według Piotra Rypsona, Wstęp do: Dick Higgins INTERMEDIA, wyd. Akademia Ruchu, Warszawa 1985.
2. Dick Higgins, INTERMEDIA, ibidem.
3. Bożena Kowalska, SZTUKA W POSZUKIWANIU MEDIÓW, wyd. Wiedza Powszechna, Warszawa 1985.
4. Alicja Kępińska, ENERGIE SZTUKI, wyd. Wiedza Powszechna, Warszawa 1990.
5. Jacques Barzun, cyt. za: Alicja Kępińska, ENERGIE SZTUKI, ibidem.
6. Napis tej treści umieścił Robert Filliou na jednej ze swoich prac eksponowanych na V Documenta w Kassel w roku 1972; ale podobne w duchu deklaracje artykułowało wielu artystów walczących w latach 60-tych o zniesienie wszelkich ograniczeń w sztuce.

Suszarka Marcela:

W Y S T A W A

Wystawa opatrzona tytułem „Suszarka Marcela” inauguruje cykl prezentacji nowej sztuki w Galerii BWA w Jeleniej Górze.

Zbudowana została z takich prac studentek, studentów, absolwentek i absolwentów Instytutu Sztuki i Kultury Plastycznej WSP w Zielonej Górze, które wyróżniły się rangą artystyczną, śmiałością i oryginalnością koncepcji, nowatorstwem formalnym i poziomem realizacyjnym. Poszczególne prace nie są ze sobą w żaden sposób powiązane ideowo ani tematycznie; wszystkie są osobnymi i niezależnymi dziełami, ich zestawienie tworzyć ma jednak urozmaiconą i spójną całość pokazu niekonwencjonalnego. To szczególne i całkowicie arbitralne zestawienie prac nie może być traktowane jako pokaz reprezentatywny dla programu i dorobku utworzonego w 1991 roku Instytutu.

Wszystkie prace prezentowane na wystawie powstały w latach 1997 - 1998. Prace Doroty Miroń powstały w Pracowni Rysunku prof. Jana Berdyszaka i w Pracowni Przetwarzania Obrazu i Intermediów ad. Tomasza Sikorskiego. Prace Agnieszki Młotkowskiej powstały w Pracowni Rysunku prof. Jana Berdyszaka i w Pracowni Działań Przestrzennych prof. Wojciecha Müllera. Praca Norberta Marcjanika powstała pierwotnie w Pracowni Rysunku ad. Zenona Polusa; na wystawie prezentowana jest jej nowa wersja. Projekt artystyczny Waldemara Pranczewicza jest pracą dyplomową obronioną w Pracowni Rysunku prof. Izabelli Gustowskiej.

Prace pozostałych autorów, Michała Bujnickiego, Tomasza Bzdęgi, Ewy Dawidowicz, Moniki Franczuk, Małgorzaty Kociumbas, Magdaleny Łazar, Tomasza Meisingera, Anny Molendy, Bartłomieja Niklewicza, Ewy Pachoty, Pawła Pałki i Natalii Suchodolskiej powstały w Pracowni Przetwarzania Obrazu i Intermediów ad. Tomasza Sikorskiego.

Wyjątkiem są dwa performance`s, Michała Bujnickiego i Doroty Miroń, które zostały przygotowane specjalnie na wernisaż wystawy.

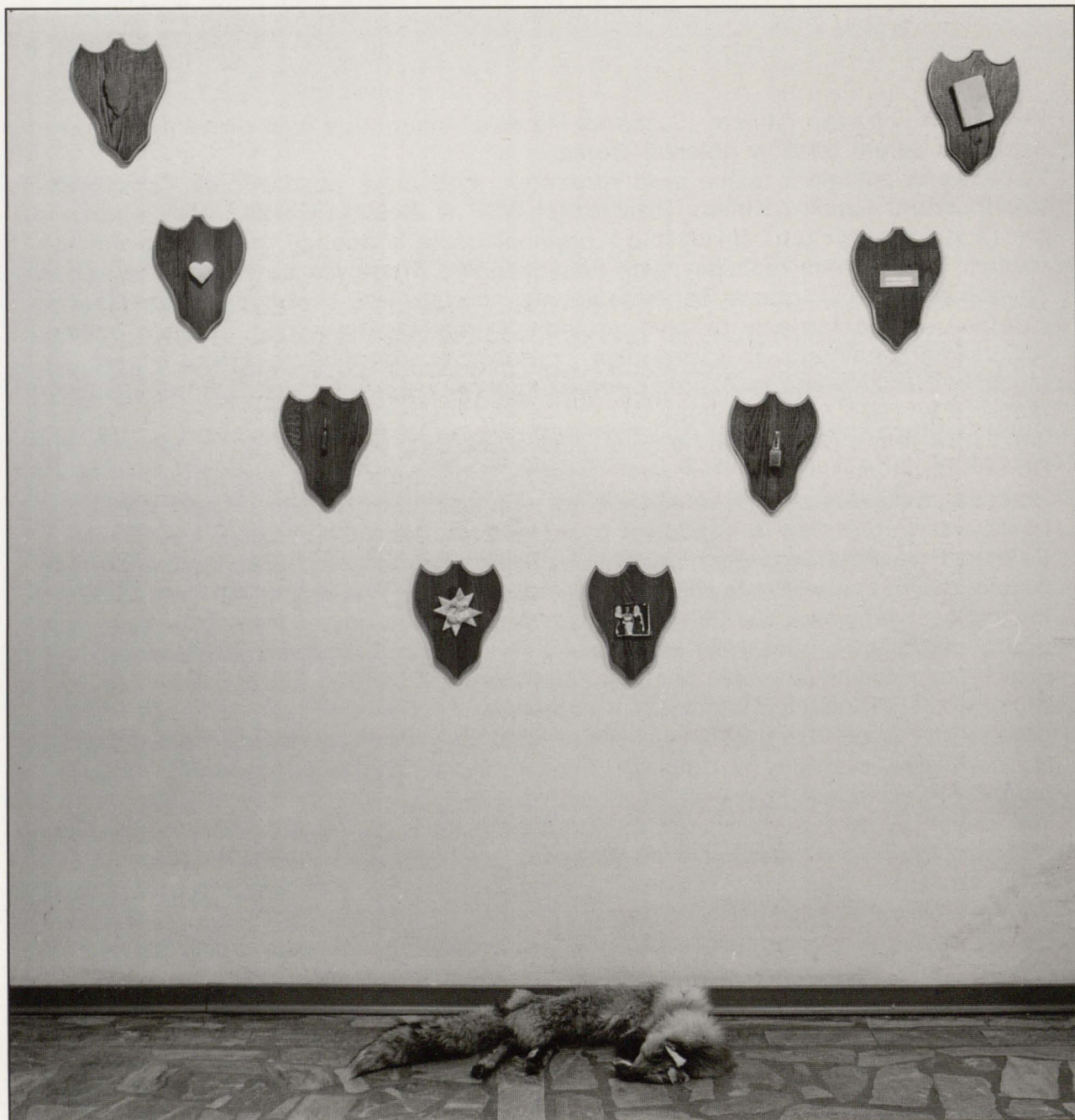
Tytuł całości - „Suszarka Marcela” - związany jest bezpośrednio z pracą Ewy Pachoty, która w 1997 roku na temat „Dzieło rodzi dzieło” stworzyła przewrotną wersję „Suszarki do butelek” przewrotnego Duchampa. To nowe dzieło można by, analogicznie do pierwowzoru, określić jako „butelki do suszarki”.

Dzisiaj, w roku 1998, mija trzydzieści lat od śmierci Marcela Duchampa, któremu z tej okazji, jako jednemu z wielkich ojców sztuki nowoczesnej, wystawa ta jest dedykowana.

*Tomasz Sikorski
listopad 1998*

Michał Bujnicki

T r o f e a

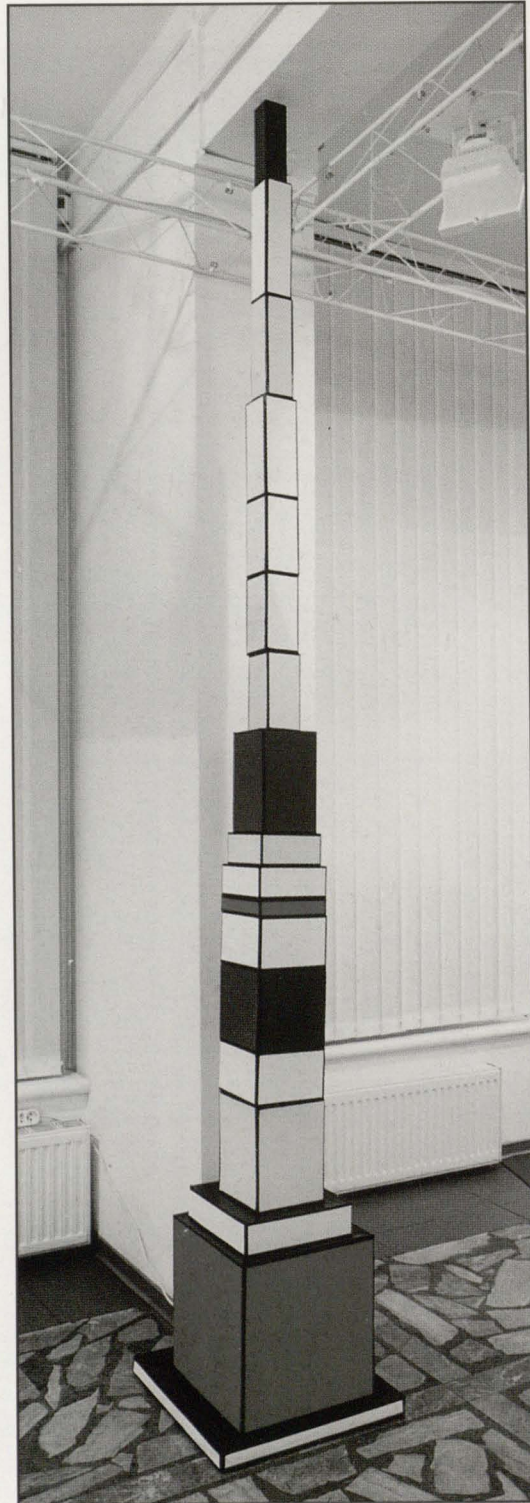
Tomasz Bzdęga

b e z t y t u ł u

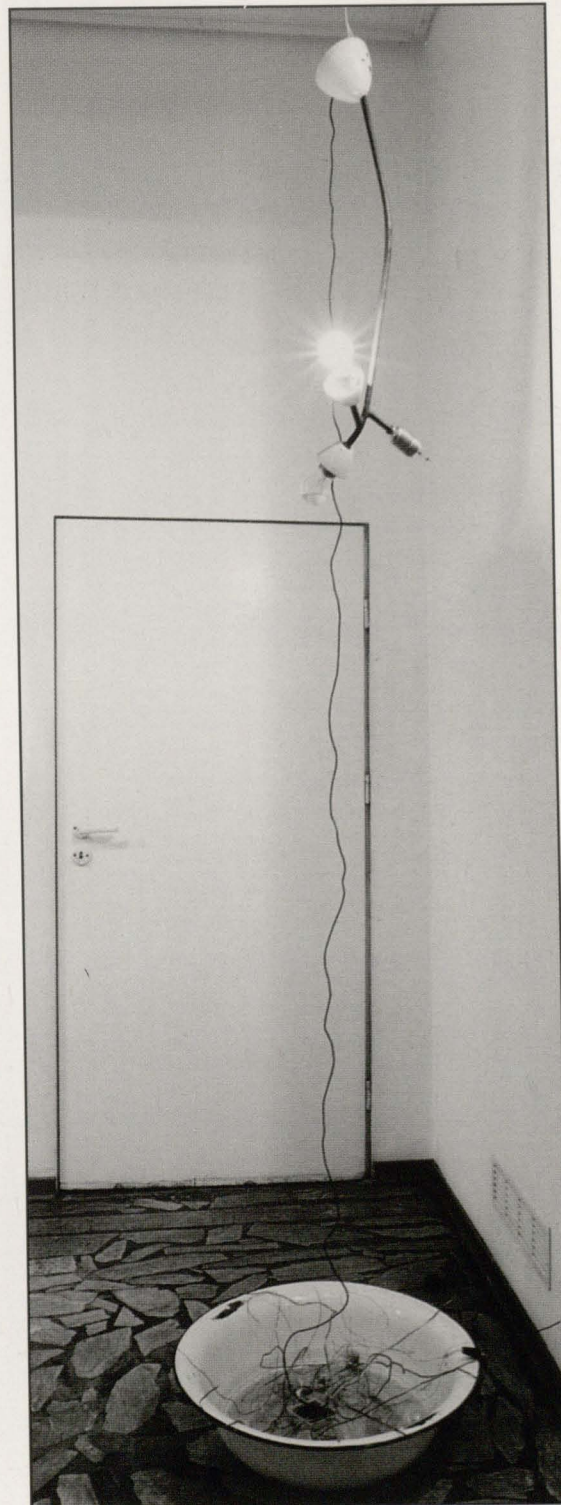
Ewa Dawidowicz

K o l u m n a M o n d r i a n a

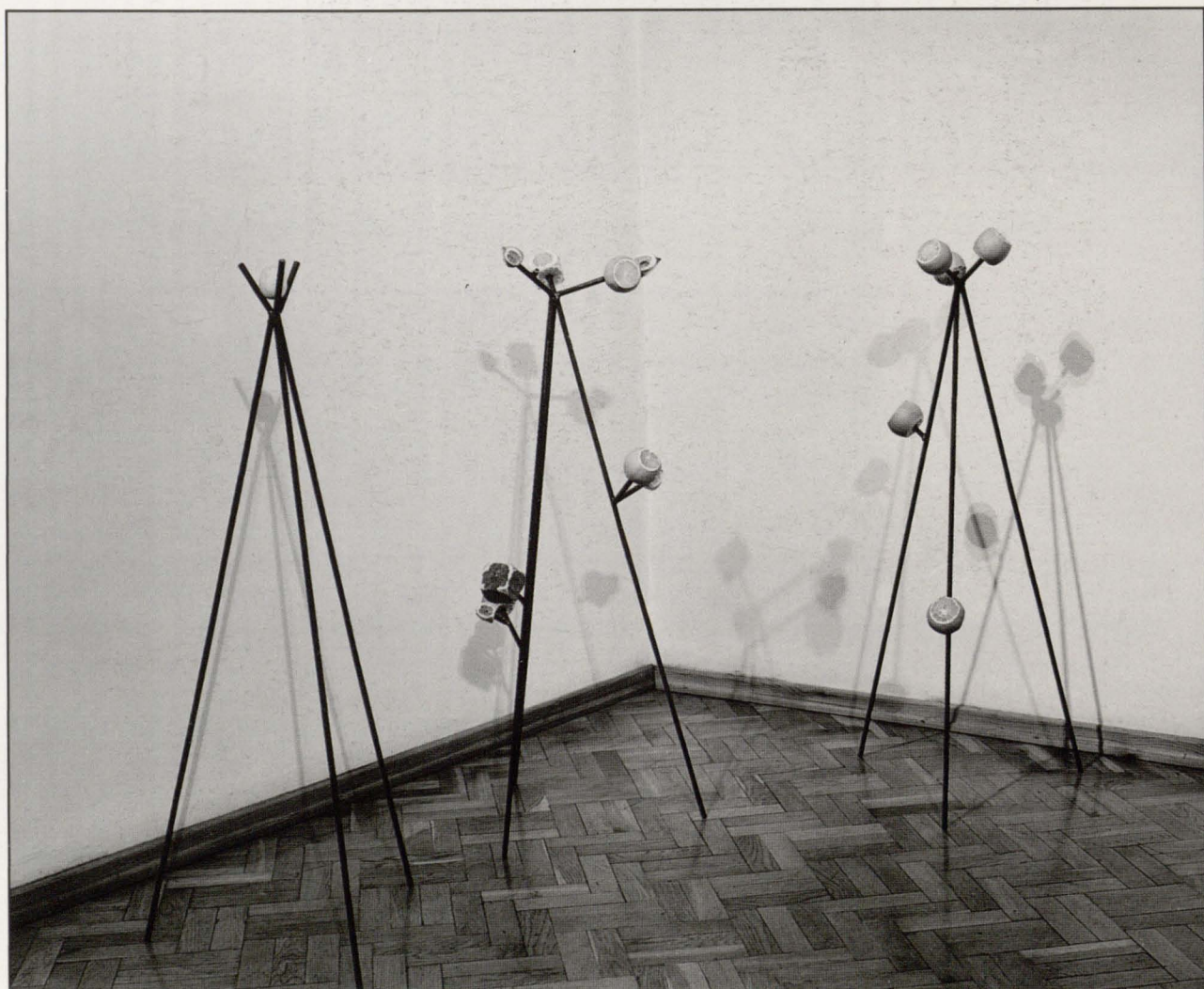
Małgorzata Kociumbas

b e z t y t u ł u

Monika Franczuk

Z a p a c h i o d d e c h
(fragment)

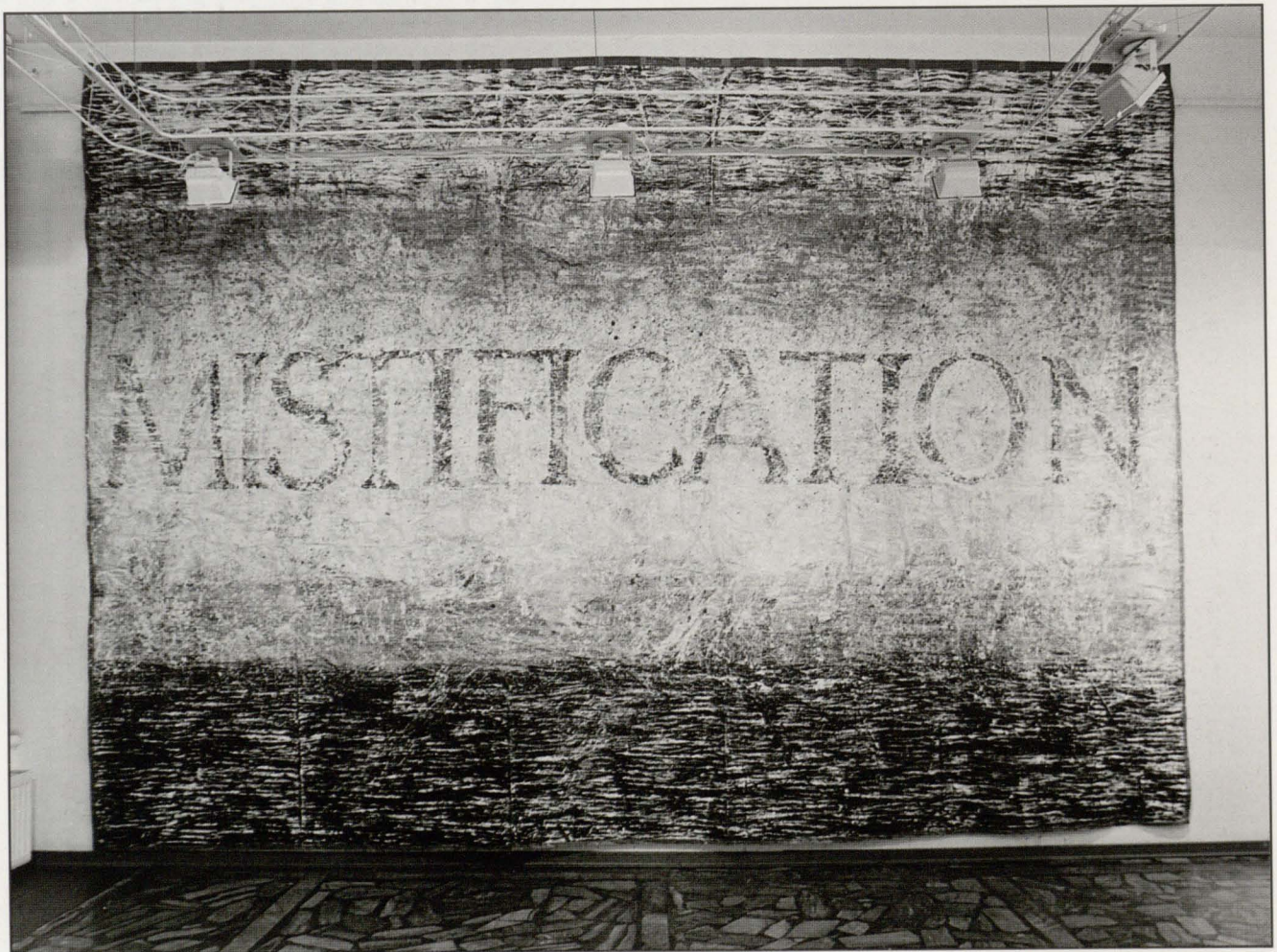
Magdalena Łazar

b e z t y t u ł u

Norbert Marcjanik

U b i q u e M e d i a D a e m o n

Tomasz Meisinger

O d g e s t u d o r e a l i z a c j i

Dorota Miron

P ó ł k a z d e s t r u o w a n a

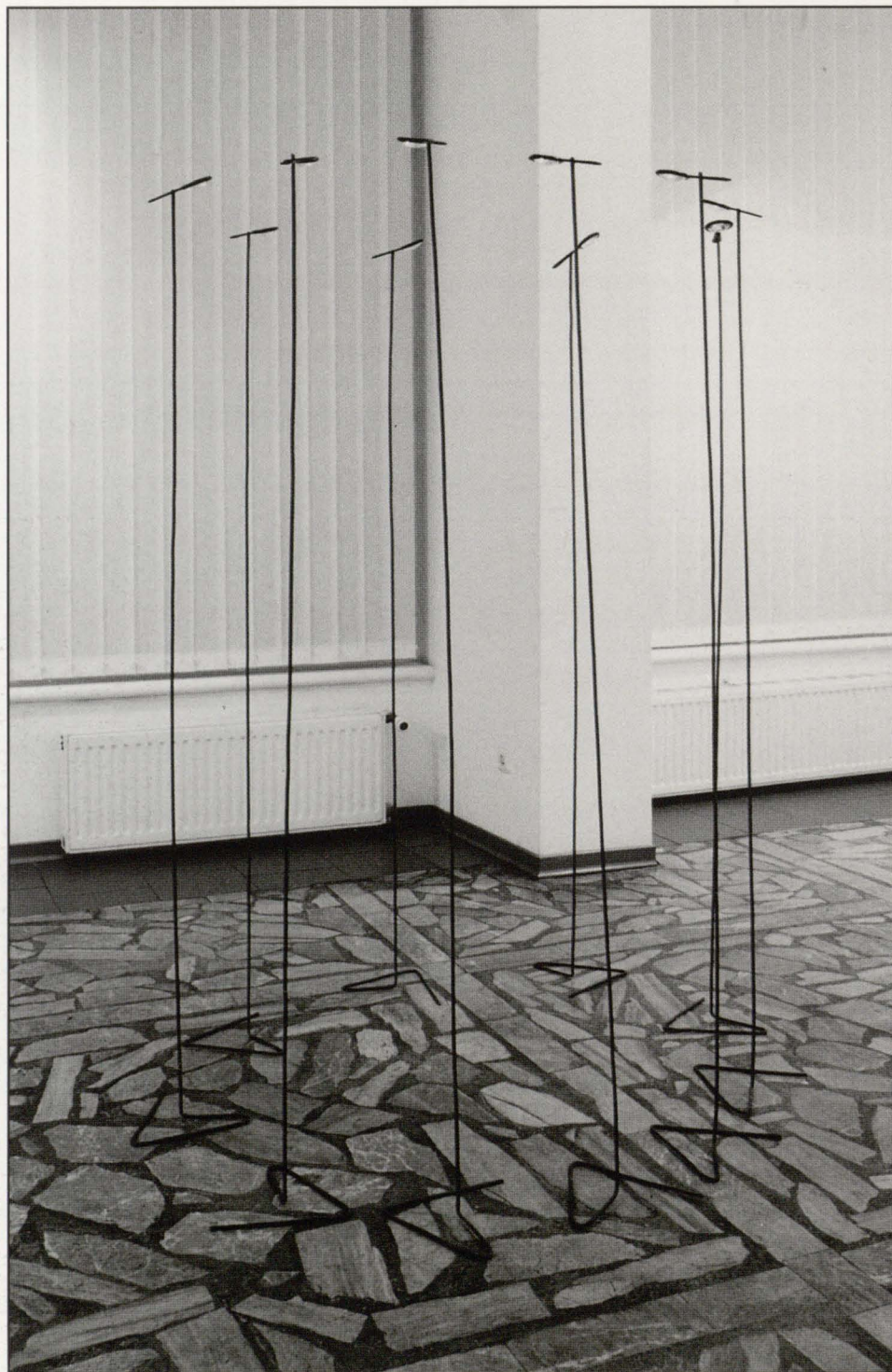
Anna Molenda

Ż y c i e p o ż y c i u

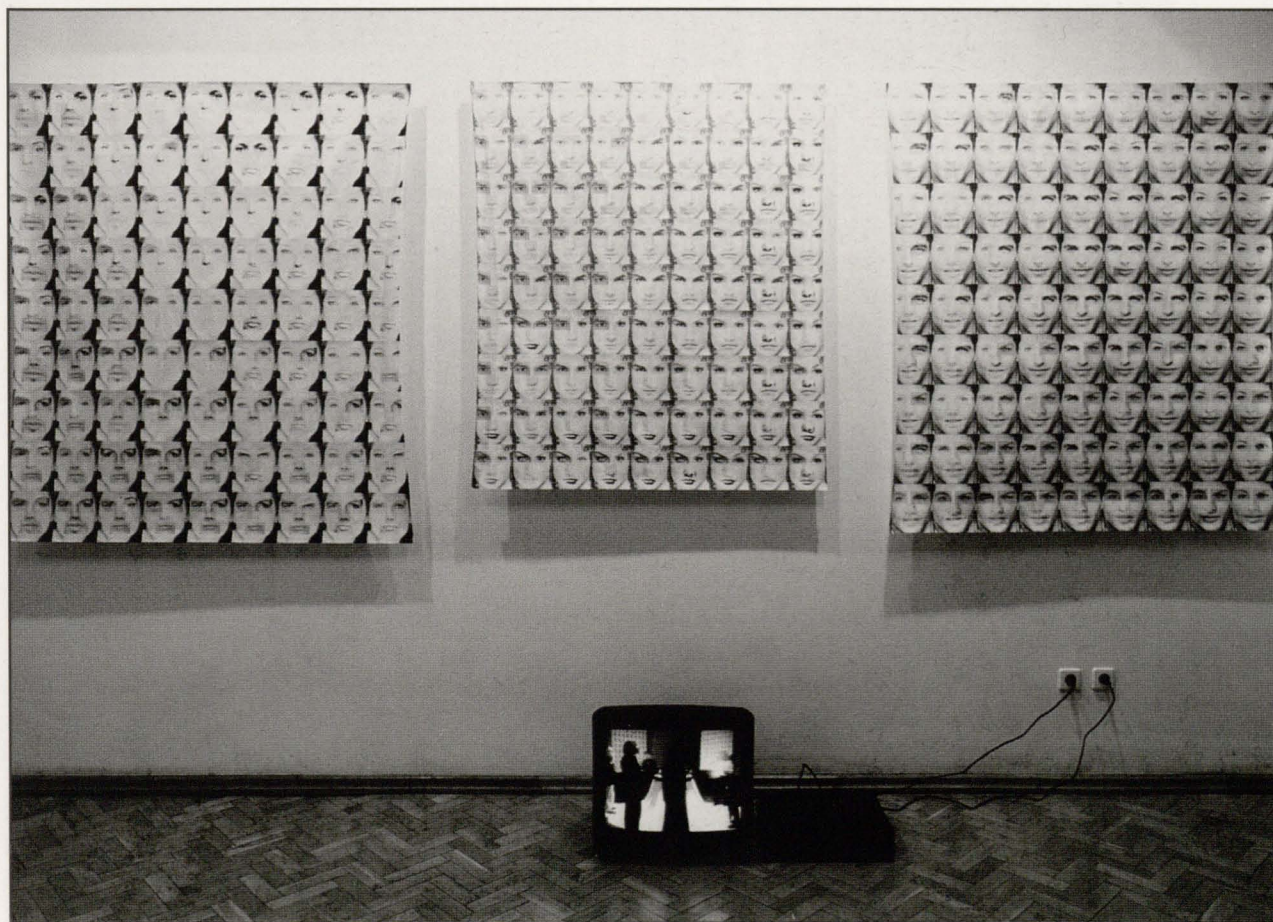
Agnieszka Młotkowska

P o d e j r z e n i e

Bartłomiej Niklewicz

N i e d o k o ń c z e n i e

Ewa Pachota

L e k c j a a n a t o m i i

Paweł Pałka

Projekty billboardów

OSTATNIA WIECZERZA I
OSTATNIA WIECZERZA II
OSTATNIA WIECZERZA III

Waldemar Pranciewicz

Y o u c r e a t e m e
I c r e a t e y o u

Natalia Suchodolska

P o d r u g i e j s t r o n i e

*Składamy serdeczne podziękowania Jego Magnificencji
prof. dr hab. Hieronimowi Szczególe - Rektorowi Wyższej Szkoły Pedagogicznej
im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze oraz Instytutowi Sztuki
i Kultury Plastycznej WSP w Zielonej Górze za pomoc przy organizacji wystawy
i realizacji katalogu.*

*Sprzęt RTV udostępnił „SALON TV-Video, Servis-Sprzedaż” Państwa Kamińskich
przy ul. Poznańskiej 19 w Jeleniej Górze. tel. 752 41 42
W imieniu autorów i organizatorów serdecznie Im dziękujemy.*

Na okładce:

str. pierwsza: **Marcel Duchamp** - Suszarka do butelek
str. ostatnia: **Ewa Pachota** - Butelki do suszarki

Zdjęcia:

Wojciech Zawadzki

Opracowanie graficzne:

Bogumiła Twardowska-Rogacewicz

Wydawca katalogu:

Biuro Wystaw Artystycznych w Jeleniej Górze

ul. Długa 1

58-500 Jelenia Góra

dyrektor: Janina Hobgarska

tel. (075) 752 66 69

fax (075) 767 51 32

Instytut Sztuki i Kultury Plastycznej WSP

ul. Wiśniowa 10

65-517 Zielona Góra

dyrektor: Prof. Antoni Zydróż

tel. (068) 326 30 19

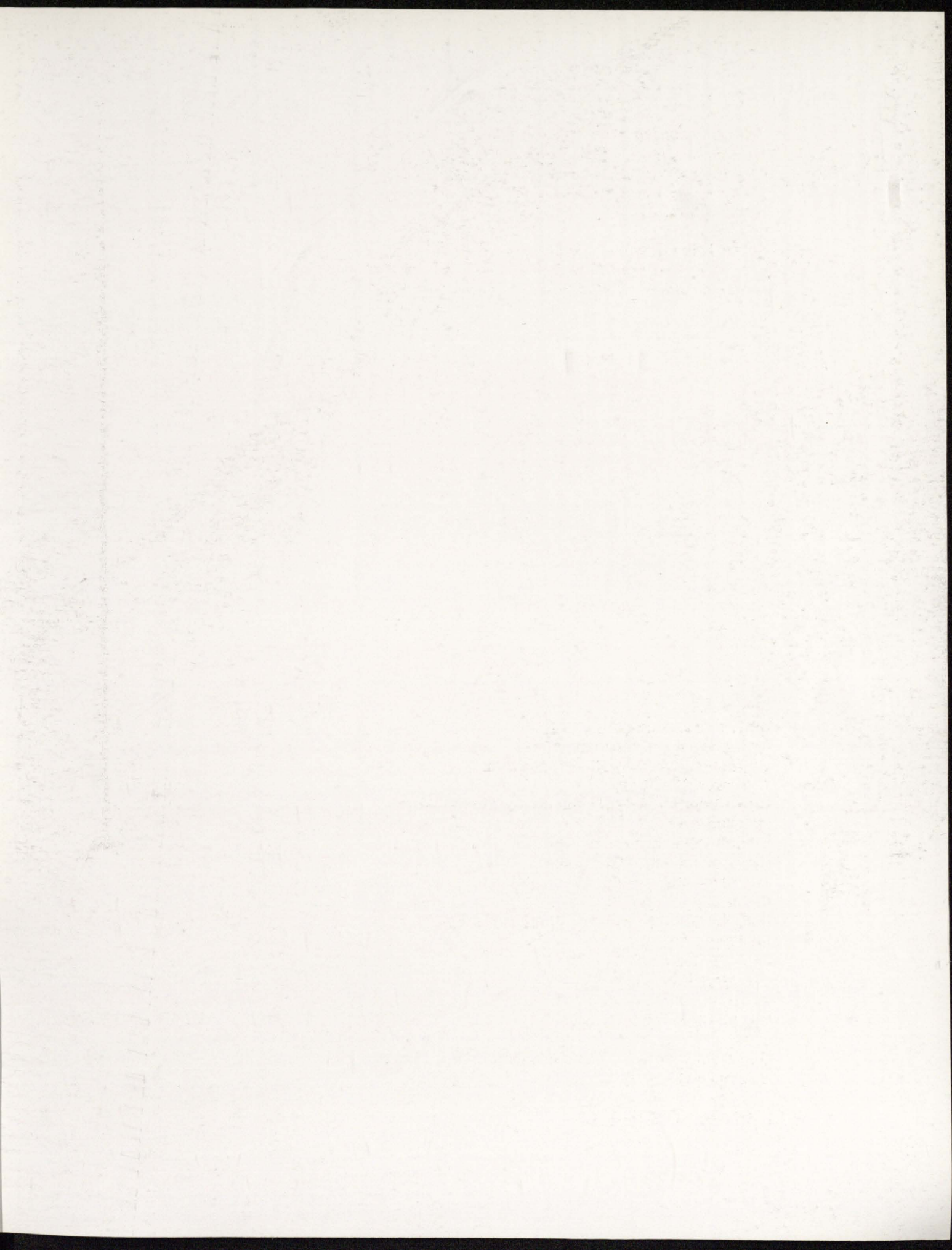
fax (068) 326 54 49

Druk:

Oficyna Wydawnicza Regionalnego Centrum Kultury
w Jeleniej Górze

ISBN 83-87871-01-X

BUTELKI DO SUSZARKI